Vopnafjordingernes Saga

Translation: Fr. Winkel Horn

Index

Vopnafjordingernes Saga

1

Paa Gaarden Hof ved Vopnafjorden paa Fastlandet boede der en Mand ved Navn Helge, som stammede ned fra Ølve, der var Lendermand i Norge i Haakon Jarl Grjotgardssøns Dage. Torstejn hvide var den første af den Æt, som kom ud til Island; han boede paa Toftevold imellem Eriksstad og Kysten, men Ræv den rødes Søn Stenbjørn boede paa Hof. Da det gik tilbage for Stenbjørn paa Grund af hans Storsindethed og Ødselhed, kjøbte Torstejn Hof og boede der saa i tresindstyve Aar. Torgils, Torstejns Søn, var Helges Fader; han overtog Gaarden, men da han blev dræbt af Hedin og Torkel, overtog Torstejn hvide den atter og opfostrede sin Sønnesøn Helge. Denne blev stor og stærk og dertil stridbar, fager og med en Stormands Lader; i sin Barndom var han ikke meget talende, men allerede medens han var ganske ung, var han stridig og vanskelig at komme til Rette med; han var betænksom og sindrig og overgik alle sine Jævnaldrende der i Herredet. En Dag, da Kvæget var paa Malkepladsen paa Hof, var der ogsaa en Tyr derimellem, som hørte til der paa Gaarden; der kom en fremmed Tyr til, og saa begyndte de at stanges. Helge, som dengang endnu var Dreng, stod og saa’ paa det, og da han skjønnede, at det gik slet for deres Tyr, tog han en Isspore, en Brod, som den kaldes, og bandt den paa Panden af Tyren, og saa stod den sig. Af denne Hændelse blev han kaldet Brodhelge.

2

En Mand ved Navn Svart kom ud til Island og bosatte sig ved Vopnafjord; han var en stor og stærk Mand, dygtig til at bruge sine Vaaben og meget voldsom. Næst ved ham boede der en fattig Mand, som hed Skide. Han blev uenig med Svart om Græsgangene, og saa endte det med, at Svart slog ham ihjel. Brodhelge sagsøgte ham for Drabet og fik ham dømt fredløs, og dengang var han endnu kun tolv Aar gammel. Svart lagde sig ud paa Smørvandsheden i Nærheden af Sunnudal og røvede Kvæg fra dem paa Hof, endda langt mere, end han behøvede. En Aften kom Faarehyrden paa Hof hjem og gik ind i det Sengekammer, hvor den gamle blinde Torstejn laa. "Hvordan er det gaaet dig i Dag min Ven ?" sagde Torstejn. "Saare slet", svarede han, "nu er din bedste Bede og tre til blevet borte." "De er vel komne imellem andre Folks Faar", sagde Torstejn, "de kommer nok igjen." "Nej, de kommer aldrig igjen, sagde Hyrden. "Sig til mig, hvad du vil, sagde Torstejn, "men sig aldrig sligt til Brodhelge." Brodhelge spurgte Faarehyrden, hvordan det var gaaet ham den Dag; han svarede ham da ganske ligesom han havde svaret Torstejn. Brodhelge lod, som han ikke hørte det, og gik i Seng. Men da de andre var faldne i Søvn, stod han op, tog sit Skjold og gik ud; han tog en stor flad Sten, som han gjorde fast paa sit Bryst; i Haanden havde han en stor Buløxe med langt Skaft. Han gik ud til Faarehuset, og derfra kunde han følge Spor af en Mand i Sneen; han kom da op paa Smørvandshede ovenfor Sunnudal. Da Svart saa’ en, der saa’ ud til at være en drabelig Mand, komme hen imod sig, gik han frem og spurgte, hvem han var. Brodhelge sagde det. "Saa er du vel kommen for at træffe mig", sagde Svart, "og du er ikke gaaet forgjæves"; og dermed fór han ind paa ham og stak efter ham med et stort Hugspyd, men Brodhelge skjød Skjoldet for; Spydet ramte Kanten af Skjoldet og skar et Stykke af den store Sten med en saadan Kraft, at Svart faldt forover derved; Brodhelge huggede ham da i Benet, saa det gik af. "Nu var der Forskjel paa vor Lykke", sagde Svart, "og nu bliver du min Banemand; men saa stor Ulykke skal der være over din Æt, at det skal spørges til alle Tider, saa længe her er Folk i Landet." Derefter hug Helge ham Banehug. - Den gamle Torstejn vaagnede hjemme paa Hof; han stod op og gik hen og følte i Brodhelges Seng, at den var kold; saa kalder han paa sine Huskarle og beder dem gaa ud og lede efter ham. Da de kom ud, kunde de følge hans Spor hele Vejen og fandt ham ved Svarts Lig. De dækkede nu Liget til og tog alt, hvad han havde ejet af Værdi, med. Brodhelge blev vidt bekjendt og rost meget af Folk for den Daad, han havde øvet, saa ung som han var.

3

Paa den Tid, da Torstejn boede paa Hof, og Brodhelge voxede op hos ham, boede der ved den ydre Korsvig en Mand, som hed Lyting Aasbjørnssøn. Han var en kløgtig Mand og rig paa Gods; hans Hustru hed Tordis. De havde to Sønner, som der fortælles om i denne Saga; den ene hed Gejte, den anden Blæng; Brodhelge var omtrent lige gammel med Brødrene, og der var stort Venskab imellem dem. Brodhelge fik deres Søster Halla til Ægte. Forholdet imellem dem var godt; deres Datter var Tordis Todda, som blev gift med Helge Aasbjørnssøn; deres yngste Søn hed Bjarne, den ældste Lyting. Lyting blev opfostret af Torgils Skinne i Øxefjord. Bjarne blev opfostret paa Korsvig hos Gejte, der var gift med Halkatla Tidrandesdatter, Dropløgssønnernes Frænke. Saa stort Venskab var der imellem Brodhelge og Gejte, at den ene ikke deltog i nogen Leg, uden at den anden ogsaa var med; de tog altid Raad af hinanden og saas næsten hver Dag, saa Folk havde meget at tale om, hvor gode Venner de var.

4

En Sommer kom der et Skib ud til Vopnafjord. Styrmanden hed Torlejf, kaldet den kristne. Han ejede en Gaard, Korsvig ved Reydarfjord, og var en Stivsøn af Aasbjørn Laadenhoved. Den anden Styrmand hed Ravn, norsk af Æt; han var rig og havde mange Kostbarheder, men han var gjerrig, indesluttet og vidste vel at styre sig; han havde en Guldring, som han altid bar om Armen, og en Kiste, som han for det meste laa paa; Folk troede, at den var fuld af Sølv og Guld. Torlejf fór hjem til sin Gaard, og Østmændene søgte sig Ophold rundt omkring. Brodhelge red ned til Skibet og bød Styrmanden være hos sig; han svarede, at han vilde ikke tage Ophold hos ham, "thi man har sagt mig, at du baade slaar stort paa det og er pengekjær, men jeg er paaholdende og tarvelig, og det passer ikke sammen." Brodhelge vilde da kjøbe nogle af hans smukke og kostbare Ting, thi han var meget pragtlysten, men Ravn svarede, at han vilde ikke sælge noget paa Borg. "Du har ladet mig blive stor Hæder til Del", sagde Helge, "du vil ikke være hos mig, og heller ikke vil du sælge mig noget." Gejte kom ogsaa ned til Skibet, traf Styrmanden og sagde, at han havde baaret sig uklogt ad, ved at opirre den gjæveste Mand i Herredet imod sig. "Det var min Hensigt", svarede Østmanden, "at give mig i Kost hos en af Bønderne; vil du tage imod mig?" Gejte var ikke meget villig til at gaa ind derpaa, men tilsidst tog han dog mod Styrmanden; der blev skaffet de andre Skibsfolk Ophold andetsteds, og Skibet blev trukket paa Land. Der blev overladt Østmanden et Rum til at gjernme sine Varer i, og efterhaanden solgte ham dem. I Begyndelsen af Vinteren gjorde Egilssønnerne Høstgilde, og Brodhelge og Gejte var ogsaa med. Helge blev behandlet som den første og fik den ypperste Plads, thi han var en stor Ynder, af hvad der tog sig ud. Alle lagde Mærke til, at Helge og Gejte talte saa meget sammen ved det Gjæstebud, at andre hverken kunde faa Ord eller Morskab af dem. Om Vinteren var der dengang Leg paa Gaarden Hage, ikke langt fra Hof; der var kommet mange Mennesker, og Brodhelge var der ogsaa. Gejte opfordrede Østmanden til at gaa derhen og sagde, at han vilde træffe mange af sine Skyldnere der. De gik da ogsaa derhen, og han snakkede meget om, hvad han havde til Gode. Da Legen var til Ende, og Folk var ved at tage bort, sad Helge i Stuen og talte med sine Tingmænd; da kom der en Mand ind og sagde, at Ravn Østmand var bleven dræbt, og man vidste ikke, hvem der havde gjort det. Helge gik ud og tyktes ilde om den Udaad, der var øvet. Ravn blev hæderlig begravet efter den Tids Skik.

Paa Gudmundsstad boede en Mand ved Navn Torve; han var stor og stærk og en Ven af Brodhelge og Gejte. Han var borte hele den Dag, da Østmanden blev dræbt, og somme sagde, at Ravn var bleven vist ud paa et Uføre og havde sat Livet til der. Brodhelge og Gejte blev enige om, at hver af dem skulde have Hælvten af Ravns Gods; de skulde dele det efter Vaartinget, og Gejte tog Varerne om Vaaren og lukkede dem inde i et Udhus. Om Vaaren gjorde Ravns Fælle Torlejf den kristne sit Skib sejlklart og var færdig ved Vaartingstid. Folk for da til Tings i Sunnudal, ogsaa Brodhelge og Gejte, og mange Steder var der kun faa hjemme. Da det led mod Enden af Tinget, vakte Torlejf en Morgen tidlig

sine Skibsfolk; de gik i Baaden .og roede til Korsvig; der gik de i Land og op til Gejtes Udhus, lukkede det op og bar alt det Gods ud, som havde tilhørt Ravn, og bragte det ombord paa deres Skib. Halla Lytingsdatter var der, men blandede sig ikke deri. Brodhelge og Gejte for nu fra Tinge, men før de kom hjem, blev det sagt dem, at Torlejf havde taget alt Ravn Østmands Gods og agtede at sejle bort af Landet med det. Helge tænkte, at Torlejf ikke skjønnede Loven i en Sag som denne, og at han strax vilde give det tilbage, naar de kom. De roede da i mange Smaabaade ud til Skibet, og da de havde hilst paa hinanden, sagde Brodhelge, at Torlejf skulde lade dem faa Godset. Torlejf sagde, at han kjendte kun lidt til Lovene, men han mente, at han som Ravns Fælle maatte bringe Godset til hans Arvinger. Brodhelge svarede: "Vi have ikke i Sinde at være komne her til ingen Nytte." "Før skulle vi alle slaas", svarede Torlejf, "end I skal faa en Penning." "Hører I", sagde Helge, "hvad denne Mand siger? Intet godt fortjener han af os, og visselig skulle vi vække saadant et Uvejr, at det skal svie til nogle af dem. Da tog Gejte til Orde og sagde: "Ikke tykkes det mig raadeligt at angribe dem med vore Smaabaade, men maaske kan de faa Modvind og blive drevne paa Land igjen, saa kan vi gjøre, som os synes." Dette bifaldt de alle lydelig; de roede da til Land, og Brodhelge for hjem med Gejte og var der i nogle Nætter. Torlejf fik strax Bør og havde en heldig Rejse; han bragte Arvingerne det Gods, der havde tilhørt Ravn, og de takkede ham derfor og gav ham deres Del af Skibet; saa skiltes de i Venskab.

5

Brodhelge var meget uglad den Sommer og længtes meget efter, at Torlejf skulde komme igjen. Overalt, hvor Folk kom sammen, mødtes han og Gejte og talte sammen om det Tab, de havde lidt. Engang spurgte Helge, hvor den Kiste var bleven af, som Ravn havde havt. Gejte svarede, at han vidste ikke, om Torlejf havde taget den med tilligemed det andet Gods. "Snarere mener jeg", sagde Helge, "at du har den i Gjemme." "Hvor er den Ring", sagde Gejte, "som han havde om Armen, da han blev dræbt?" "Det ved jeg ikke", svarede Helge, "men det ved jeg, at han fik den ikke med i Graven." Hvergang de siden mødtes, spurgte Helge om Kisten og Gejte om Ringen, og det saas grant, at der var kommet noget imellem dem; det var nu saa, at hver af dem syntes at have noget at kræve af den anden, og de blev meget kolde imod hinanden. Næste Sommer kom Torlejf den kristnes Skib ud til Reydarfjord. Torlejf solgte sin Del af Skibet og fór saa hjem til sin Gaard. Brodhelge blev glad over disse Tidender, men da han spurgte, at Torlejf havde udredet alt Godset til Ravns Arvinger, skjønnede han, at han ikke kunde faa den Sag drevet igjennem imod ham, og han søgte da at faa Tag i ham paa en anden Maade. Der var en Kvinde, som hed Stejnvør; hun var Hovgydje og sørgede for Hoved- hovet; til hende skulde alle Bønderne betale Hovtold eller Tempelskat. Hun kom til Helge, thi han var hendes Frænde, og klagede sin Nød, at Torlejf den kristne ikke vilde betale Hovtold som andre Folk. Brodhelge sagde da, at den Sag skulde han tage sig af. I Fljotsdalen boede der en Mand ved Navn Ketil den digre, en brav Mand og meget stridbar. Ham gjæstede Helge; Ketil tog vel imod ham, og de befæstede Venskabet imellem sig. Saa sagde Helge: "Der er en Ting, Ketil, som jeg vil bede dig gjøre for mig: du skal sagsøge Torlejf den kristne, for Hovtolden; du skal først stævne ham, men jeg skal siden komme til Tings, og vi skulle da staa sammen." "Ikke vilde jeg have sluttet Venskab med dig", sagde Ketil, "hvis jeg havde vidst det, thi Torleif er en vennesæl Mand, men jeg vil ikke sige Nej til det første, du beder mig om." Dermed skiltes de, og Helge fór hjem. Ketil gav sig paa Vej, da det tyktes ham at være paa Tiden; de var ti i Følge. Det var aarle Morgen, da de kom til Korsvig; Torlejf stod udenfor og hilste paa Ketil og hans Mænd og bød dem alle til Gjæst, men Ketil svarede, at det var temmelig tidligt at slaa sig til Ro, saa godt Vejr som det var; saa spurgte han, om Torlejf havde betalt Hovtolden. Torlejf svarede, at den var vist betalt. "Det er mit Ærinde hid at kræve Hovtolden", sagde Ketil, "og ikke er det raadeligt for dig at vægre dig ved at betale den, thi deri er der ingen Forskjel paa Folk." "Det er ikke af Karrighed", svarede Torlejf, "men fordi alt det tykkes mig ilde anvendt, som ydes dertil." "Du er saare indbildsk", sagde Ketil, "naar du tror, at du skjønner den Ting bedre end alle andre Folk, og ikke vil udrede slige lovlige Skatter." "Jeg bryder mig ikke om, hvad du siger herom", sagde Torlejf. Saa nævnede Ketil sig Vidner og stævnede Torlejf den kristne, og da han var færdig

med Stævningen, bad Torlejf ham om at blive, thi Vejret saa' ikke ud til at ville holde sig; men Ketil sagde, at han vilde afsted igjen. Torlejf bad dem da vende om, hvis Vejret blev haardt. De gav sig paa Vej, men det varede ikke længe, før det blev Uvejr, og til sidst blev de nødte til at vende om. Det var sent, da de kom tilbage til Torlejf, og de var alle meget forkomne. Torlejf tog godt imod dem, og Vejret holdt dem fast der i tre Døgn, men jo længere de var der, des bedre blev der sørget for dem. Da de var ved at bryde op, sagde Ketil: "Du har sørget godt for os, Torlejf, og vist dig som den braveste Mand; det skal nu være din Løn, at jeg vil lade Sagen imod dig falde og være din Ven fra nu af." "Meget tykkes dit Venskab mig værdt", sagde Torlejf, "men liden Magt ligger der mig paa, om Sagen falder bort eller ikke; jeg har en Fælle til at hjælpe mig, som ikke lader sligt blive mig til Men." Dermed skiltes de, og det lakker nu ad Tingtid.

Brodhelge kommer til Tings med mange Folk og tænker, at nu skal han faa sin Sag frem. Og da det led mod Enden af Tinget, spurgte han Ketil, hvor vidt det var kommet med Torlejf den kristnes Sag. Ketil sagde ham, som det var. "Meget har du sveget mig i dette, Ketil", sagde Helge, "nu er, det ogsaa ude med vort Venskab." Saa fik han ikke Tag i Torlejf, og om ham er der nu ikke mere at melde. Brodhelge og Gejte mødtes kort efter Tinget. Helge var meget vred paa Gejte og sagde, at denne Skam var overgaaet ham for hans Skyld, men han skulde nok faa sin Sag bragt paa Fode. Deres Venskab mindskedes stærkt.

6

Engang sagde Halla Lytingsdatter til Helge: "Vort Samliv har været langt og godt, men nu føler jeg, at min Helsen er borte, og kun kort vil jeg kunne sørge for dit Hus." "Vel gift tykkes jeg mig at være", sagde Helge, "og jeg agter at nøjes dermed, saa længe vi begge leve". Men det var Skik paa den Tid, at Konerne kunde sige til, naar de ikke længere vilde have med Husholdningen at gjøre. Der var en Kvinde, som hed Torgerd Silfra, hun var Datter af Torvald den høje; skjønt hun var ung, var hun Enke og boede paa Torgerdsstad i Fljotsdalen; hendes Broder Kolfin boede hos hende og sørgede for Gaarden. Torgerd bød Helge til sig selvtredje, og han kom. Hun tog overmaade vel imod ham, satte ham i Højsædet og sad selv hos ham. De talte meget sammen, og kort at melde, før Helge gik hjem, havde han fæstet sig Torgerd Silfra til Brud. Der er nu intet at melde om Helge, før han kom hjem til Hof. Da han blev spurgt om Tidender, svarede han, at en Kvinde havde fæstet sig til en Mand. "Er det Torgerd Silfra?" spurgte Halla. "Ja", svarede han. "Hvem har hun fæstet sig til?" "Til mig", svarede han. "Tykkes det dig ikke for snart?" sagde hun. En lille Stund efter sagde Helge, at han vilde fare hen og hente Torgerd, og bad Halla blive, til han kom; hun føjede ham og drog ikke bort, før Torgerd var kommen. Denne Tidende spurgtes nu strax over det hele Herred, og Folk talte ilde derom, thi Halla var meget afholdt af alle. Hendes Brødre sendte Mænd for at hente hende, og med dem for hun bort, da Helge var kommen hjem, og sine Kostbarheder havde hun med sig. Helge stod i Døren, men lod, som han ikke mærkede, at Halla for bort. Neppe var hun kommen op paa Hesten, før hendes Broder Gejte kom ridende. En af dem, der var med hende, sagde da, at de skulde ride bort, førend Gejte begyndte at underhandle med Helge, og det gjorde de. Gejte spurgte nu Helge, hvornaar han vilde udrede det Gods, Halla havde der paa Gaarden. "Godt skal det hue mig", svarede Helge, "om Halla føler sig utilfreds, naar hun er kommen til Korsvig; maaske kommer hun igjen tilbage her til Hof." Gejte red da hjem, og det tyktes ingen af dem at være blevet bedre end før. Men da Gejte kom hjem, spurgte Halla, hvad han og Helge havde talt sammen, og han fortalte, hvad der var blevet sagt. Hun sagde: "Du har været noget for hidsig i denne Sag; maaske tykkes det Helge, at hans Tab bliver for stort, om han skal udrede alt mit Gods; det er ogsaa sikkert under hans Hænder og vil ikke mindskes, saa længe han har det at forrente." "Jeg ser nok", sagde Gejte, "hvordan denne Sag vil falde ud; da først tykkes det mig, at Skammen er fuldkommen, naar du gaar af hans Gaard uden dit Gods." Vinteren led, og om Vaaren red Gejte til Hof for anden Gang at kræve Hallas Penge, men Brodhelge vilde ikke udrede dem. Gejte stævnede ham da for Hallas Gods til Sunnudalsting, og begge kom til Tinget med stort Følge. Helge

havde flest Folk, men Gejtes var bedre. Da Sagen skulde til Doms, blev Gejte dog overmandet, og Brodhelge vandt. Gejte indstævnede nu Sagen for Altinget, men Brodhelge hindrede ogsaa der Gejte i at faa Fremgang, mest ved Gudmund den mægtiges Hjælp, og nu var Uvenskabet imellem dem paa sit højeste.

7

Paa Gaarden Tunge i Sunnudalen boede en Mand ved Navn Tord; han var Helges Tingmand. Han og Tormod Stikublig, en af Gejtes Tingmænd, havde en Skov sammen; de blev uenige om Skovhugsten og ogsaa om Græsningen, og Tord mente, at Tormod højlig forurettede ham. Han gik da til Brodhelge og fortalte ham om den Overlast, han led af Tormod. Helge sagde, at han gad ikke tvistes om hans Gods og vilde ikke have noget med Sagen at gjøre, med mindre han overdrog ham det hele og flyttede til Hof med alt, hvad han ejede; det valgte han da og overdrog alt sit Gods til Brodhelge, imod at han skulde sørge for hans Underhold, saa længe han levede. En Dag bad Brodhelge Tord om at ride med ud paa den fælles Græsgang og se til det Kvæg, som gik der. De red da ud paa Overdrevet. "Nu har vi set det Kvæg, som du og Tormod har ejet", sagde Helge, og saa gav han sig til at drive Tormods Stude sammen, huggede Hovederne af dem og lod dem ligge, red saa hjem og sendte Bud til Tormod og beder ham se til sine Stude. Det skete, og de slagtede Dyr blev ført hjem til Gaarden. Tormod red nu til Korsvig, fortalte Gejte, hvad der var sket, og bad ham skaffe sig Oprejsning, men Gejte svarede, at han gad ikke tvistes med Brodhelge. "Ilde staar det til med dig", sagde Tormod, "naar du ikke vil hjælpe os med vore Sager". "Ikke vil jeg tage mig af dine Sager", sagde Gejte, "men Kjodet kan du bringe herhen, saa skal jeg kjøbe det, saa at du bliver skadesløs." Tormod for da hjem, som han var kommen, og det blev fortalt Brod- helge, at han havde været hos Gejte og klaget sin Nød. "Gjerne saa’ jeg", sagde Helge, "at han ikke tiere skulde have nødig at fare i slige Ærinder." Noget efter stævnede Brodhelge sine Lejlændinger til sig og byder dem følge ham tilligemed hans Huskarle og Gjæster. De for da op i den Skov, som Tord og Tormod ejede i Fællig; de ryddede hele Skoven og førte hvert eneste Træ hjem til Hof. Da Tormod hørte om den Skade, han havde lidt, gik han atter til Gejte og fortalte ham, hvilken Uret der var blevet ham tilføjet. "Jeg kan langt bedre forstaa", sagde Gejte, "at denne Skade synes dig slem end den forrige, de tilføjede dig, thi den, tyktes det mig, havde kun lidet at betyde. Jeg vil nu ikke hjælpe dig mod Helge i disse Sager, men jeg vil dog give dig et Raad. Gaa til din Broder Ræv den røde’s Sønner, Stejn og Rejdar, og bed dem fare med dig til Hof; gaa ogsaa til Gudmundsstad og bed Torve følge med dig; men sørg for, at I ikke bliver mere end otte. Saa skal du stævne Tord for Skovhugsten, men det maa være paa en Tid, naar Brodhelge ikke er hjemme, ellers nytter det jer ikke noget." Tormod gik da bort og traf de Mænd, som Gejte havde nævnet; de lovede alle at følge med, og aftalte, hvornaar det skulde være. Saa red Tormod hjem og fortalte Gejte, hvad det var blevet til; men det er sandt, som Ordsproget siger, at Ordet løber, naar det først er sluppet ud af Munden, og dette kommer da ogsaa Brodhelge for Øren, og han farer ikke bort, som han havde bestemt. Den Morgen, da han ventede dem, sagde Brodhelge til sine HuskarIe, at de skulde blive hjemme den Dag. "I skal hugge jer store Kjæppe", sagde han, "jeg venter nogle Folk herhen; dem skal I bruge dem til, piske paa deres Heste og jage dem af Tunet alle til Hobe." Tormod og hans Ledsagere fore hjemmefra, som aftalt var, og kom til Hof. De saa’ ingen udenfor og red strax hen paa Stenbroen foran Huset. Tormod nævnede sig Vidner og stævnede Tord for Skovhugsten. Helge var indenfor og hørte Stævningen; saa løb han ud og jog sit Spyd igjennem Tormod. "Lad os jage disse Uslinger bort", sagde han, "de skal ikke være komne til Hof for ingenting i Dag." Huskarlene løb nu ud og piskede paa Hestene; de maatte nu alle tage Flugten, og Enden paa Legen blev, at Gejtes Tingmænd kom saare ilde derfra baade med Saar og Prygl, og nogle blev liggende døde; men det tog man for sikkert, at Brodhelge havde raadet dem Bane, som blev paa Stedet; han lod Ligene bære hen paa en Tomt og dække til med Ris. Gejtes Mænd vare saare ilde tilfreds, saadan som det var gaaet dem, og ikke mindst med at de ikke naaede at jorde deres Venner og Frænder. De talte ofte med Gejte om denne Sag, men han bad dem tie en Stund: "Det er et gammelt Ord", sagde han, "at den, som har et kort Sværd, maa

vente, til han ser sit Snit, og såadan gaar det os med Brodhelge".

8

Men da der var gaaet en Stund, sendte Gejte Bud efter sine Tingmænd; saa for de fra Korsvig ad Vejen til Hof. Gejte sagde: "Vi have ikke faaet samlet denne Flok saa lønlig, at Brodhelge jo nok har spurgt det, og jeg tænker, at han har mange Folk hos sig. Vi ville nu ride op paa Hjemmemarken og binde vore Heste der, lægge vore Kapper fra os og saa gaa rask frem til Gaarden; saa tænker jeg, at Brodhelge og hans Mænd ville komme os i Møde, men de vil neppe angribe os; vi skulle ogsaa vare os for at være de første til at bære Vaaben paa nogen, men blot kjævles med dem, Nu skal Egilssønnerne, Toraren, Halbjørn og Trøst - deres Fader Egil var Broder til Tormod -og Narve den store ride op omkring Gudmundsstad og frem gjennem Skovene overfor Hof; I skulle have store tomme Kulkurve med; og naar I komme op under Gjærdet omkring Hjemmemarken, skulle I fare lønlig frem til Husene, tage Ligene og lægge dem i Kurvene, og saa ride mig i Møde samme Vej tilbage." De skiltes nu, og begge Flokke bar sig ad, som Gejte havde sagt. Da Gejte og de, der var med ham, kom nær til Gaarden, stod de af Hestene og gav sig gode Stunder. Helge havde mange Folk hos sig og gik strax Gejte i Møde. De hilste paa hinanden, men ikke synderlig venlig. Brodhelge spurgte, hvor Gejte agtede sig hen. Han svarede, at stort længere havde han ikke nødig at gaa, og at han tænkte, at alle maatte kunne skjønne, i hvad Ærinde han kom. "Vi ville nu ikke byde eder Ufred for dennesinde", sagde han, "skjønt der er god Grund dertil; men vi ville endnu engang gjøre den samme Fordring som før, inden vi gjøre Ende paa Sagen." De kivedes nu en Stund og trængte hverandre hid og did. Da sagde en Mand i Helges Flok: "Der kommer nogle Mænd med Kløvheste, og ikke er de faa." En anden svarede: "Det er Kulsviere, der komme fra Skovene; de har deres Kurve paa Hestene; jeg saa’ dem i Dag, da de red til Skoven", og saa talte de ikke mere om det. Omsider sagde Gejte: "Nu gaar det, som det er gaaet før, at vi trække det korteste Straa, siden vi ikke naa at faa vore Frænders Lig med." "Hvor kan du tale saa", sagde Brodhelge, "rimeligt er det, at den ringere kommer til at bøje sig; dog er det bedst, at ingen af os tilføjer den anden nogen Fornærmelse i dette Møde; lad os nu ende vor Kiv for dennesinde, om I saa synes; men ikke ville vi, at I komme Huset nærmere, end allerede sket er." De hørte da op at trænge hverandre, og Gejte og hans Mænd gik til deres Heste, men Brodhelge og hans Mænd blev tilbage. Gejte red Egilssønnerne i Møde, steg af Hestene og dvælede der en Stund, men Brodhelge stod oppe paa Hof og saa’ det. Saa sagde han: "Bagefter faar uklog Mand de gode Indfald. Nu har vi hele Dagen trængt hverandre frem og tilbage, og nu først ser jeg, at alle Gejtes bedste Stridsmænd var borte; de har baaret Ligene bort i Kulkurvene; Gejte bliver dog altid den klogeste af os to, skjønt han altid ligger under for Overmagten." Der blev intet Eftermaal for Drabet paa Tormod, og i ingen Sag kunde Gejte faa Ret overfor Helge. Torkel, Gejtes Søn, fór bort fra Island, saasnart hans Alder var dertil, og fór imellem Landene; han blandede sig ogsaa kun lidt i Helges og Gejtes Mellemværende. Halla Lytingsdatters Sygdom blev svær og farlig.

9

Engang fór Gejte til Fljotsdalen i Besøg paa Øvindsaa og var borte mere end en Uge. Da han var redet hjemmefra, sendte Halla Bud til Helge og bad ham komme til hende; han for strax til Korsvig. Halla hilste paa ham, og han gjengjældte venlig hendes Hilsen. Hun bad ham se til hendes Skade; det gjorde han og sagde, at han ventede ikke andet, end at det vilde vedblive at være slemt. Han aabnede Svulsten, saa der kom en Mængde Vand ud deraf, og hun havde da kun faa Kræfter. Hun bad ham blive der om Natten, men det vilde han ikke; hun var meget sørgmodig og sagde: "Det tjener til intet at lade dig blive her længere; det tykkes dig nu, at du er fri og har gjort din Skyldighed, men det tænker jeg, at de færreste vilde handle mod deres Koner som du mod mig." Brodhelge fór nu hjem til Hof og var ilde tilfreds; men Halla levede kun kort Tid derefter og var død, da Gejte kom hjem. Han fik alt at vide, hvad der var sket; men der var nu Ro en Stund.

10

Hadet imellem Brodhelge og Gejte voxede nu end mere. Saa var det en Sommer, at Brodhelge ikke havde Folk nok paa Altinget; han bad da Gudmund den mægtige om Hjælp, men han svarede, at han gad ikke hjælpe ham ved enhver Lejlighed og lægge sig ud med de andre Høvdinger derfor, uden at faa noget for det af ham; det blev da til, at Gudmund lovede ham sin Hjælp, men Helge skulde give ham et halvt Hundrede i Sølv derfor, og da der var faldet Dom i Sagerne, var alt gaaet godt for Brodhelge. Han og Gudmund mødtes nu ved Boderne, og Gudmund krævede ham for Pengene; Brodhelge sagde, at han skyldte ham ingenting; han kunde ikke skjønne, at han behøvede at betale ham noget, de havde jo sluttet Venskab. "Daarlig staar det til med dig", sagde Gudmund, "altid trænger du til andres Hjælp, men vil ikke betale, hvad du har forpligtet dig til; lidet tykkes dit Venskab mig at være værdt. Jeg skal ikke tiere kræve dig for disse Penge, men jeg hjælper dig heller aldrig mere." Dermed skiltes de, og det var nu ude med deres Venskab. Da Gejte hørte det, gik han til Gudmund og bød ham Penge for at slutte Venskab med sig. Gudmund sagde, at han vilde ikke have hans Penge, og skjøttede lidet om at hjælpe Mænd, som bestandig trak det korteste Straa. Folk for nu hjem fra Tinge, og alt var roligt en Stund.

11

Der kom et Skib til Vopnafjorden, og om bord paa det var Toraren Egilsson, Gejtes Tingmand, som dengang ansaas for den gjæveste og dygtigste Mand, som for imellem Landene. Brodhelge red ned til Skibet og bød Toraren hjem til sig tilligemed de af hans Folk, som han vilde have med, og han tog imod Tilbudet. Brodhelge red da hjem og sagde, at man kunde vente Toraren Styrmand did. Gejte red ogsaa ned til Skibet, traf Toraren og spurgte, om han agtede sig til Hof; han svarede, at det havde været paa Tale, men fast aftalt var det ikke; saa sagde Gejte, at det var meget raadeligere for ham at tage til Korsvig, "thi faa af mine Mænd, tænker jeg, vil det blive til Baade at give sig i Kost hos Helge." Det blev nu bestemt, at Toraren skulde tage til Korsvig. Da Brodhelge spurgte dette, red han strax ned til Skibet med sadlede Heste og agtede at tage Toraren hjem med sig. Han svarede, at han havde taget anden Bestemmelse. "Vise skal jeg", sagde Helge, "at jeg ikke har havt Svig i Sinde, da jeg bød dig hjem til mig, thi jeg skal anse det, at du tager hjem til ham, for noget, der ikke kommer mig ved." Næste Dag red han atter ned til Skibet og gav Toraren fem lysegule Stodheste som et Venskabstegn. Da Gejte kom for at hente ham, spurgte han, om han havde taget imod Hestene, og da Toraren svarede Ja, sagde han: "Det Raad vil jeg give dig, at du skiller dig af med de Heste." Det gjorde han da, og Brodhelge fik dem tilbage. Toraren var nu hos Gejte om Vinteren; næste Sommer sejlede han bort fra Island, og da han kom ud igjen, havde Gejte skiftet Bosted og boede i Fagradal; Toraren tog da Ophold paa Egilsstad. Gejtes Tingmænd lagde nu Raad op, og det tyktes dem, at de ikke længere kunde taale Brodhelges Ubillighed; de fór da alle til Gejte, og Toraren var fremmest iblandt dem. "Hvor længe skal det blive ved at gaa saaledes", sagde han, "inden det tager en Ende med Brodhelges Overmod? Mange ere allerede gaaet fra dig og have slaaet sig til Helge, og efter vort Skjøn er det kun din Umandighed, der volder, at du holder dig tilbage overfor ham. Du er ligesaa dygtig en Mand som han, og du har ikke ringere Folk med dig end han. Nu ville vi sætte dig to Kaar: enten skal du flytte tilbage til Korsvig og aldrig rømme derfra og sætte dig til Modværge imod Brodhelge, om han tilføjer dig nogen Vanhæder herefter, eller ogsaa ville vi sælge vore Bosteder og drage bort, somme af Landet og somme af Herredet."

12

Gejte fór hjemmefra nordpaa til Ljosavatnsskard til Ufejg Jerngerdssøn. Gudmund den mægtige traf sammen med Gejte, og de sad en hel Dag og talte sammen. Saa gjæstede Gejte Ølve den spage ved Myvatn. Ølve spurgte ham nøje ud om Brodhelge, men Gejte talte godt om ham og sagde, at han var en anselig Mand, stridig og vanskelig at komme til Rette med, men dog paa mange Maader en brav Mand. "Er han ikke meget ubillig?" sagde Ølve. Gejte svarede: "Hans Ubillighed er mest gaaet ud over mig, thi han under mig ikke at have den samme Himmel over mit Hoved, som han har over sit." "Vil du da taale alting af ham?" spurgte Ølve. "Saa har det været hidindtil", svarede Gejte. Dermed endte deres Samtale, og alt var nu roligt den Vinter.

13

Næste Vaar flyttede Gejte ind paa Korsvig og havde en stor Mængde Folk hos sig, skjønt det var et meget slet Aar. Da det led imod Tingtid, traf Brodhelge og Gejte sammen, og Helge spurgte, med hvor stort et Følge han tænkte at ride til Tings. "Hvorfor skulde jeg tage mange Folk med?" siger Gejte, "det er der ingen Grund til. Jeg vil ride tidlig til Tinget og, kun med faa Folk." "Vi vil da kunne mødes", sagde Helge, "naar jeg giver mig paa Vej, og følges ad; jeg tager ogsaa kun faa Folk med." "Det kan nok ske", sagde Gejte. Bjarne, Brodhelges Søn, red hjemmefra ved Begyndelsen af Tinget med Helges Tingmænd, men Lyting biede paa sin Fader, thi ham holdt Helge meget mere af. Gejte lod nu Brodhelges Færd udspejde. Da han var færdig, red Helge hjemmefra tilligemed sin Søn Lyting og hans Fosterfader Torgils Skinne, Ejulf den fede, Kol Østmand, Torgerd Silfra og hendes og Helges Datter, Halbera, Gejte red ogsaa hjemmefra og med ham Egilssønnerne Toraren, Halbjørn og Trøst, Tjørve den store og syv andre Mænd. Det sige somme, at Brodhelge havde en Fostermoder, som var fremvis, og som han ofte besøgte, førend han tog hjemmefra; det gjorde han ogsaa denne Gang, og da han kom til hende, sad hun med Hænderne for Øjnene og græd. Helge spurgte, hvorfor hun græd, og hvad der laa hende saa tungt paa Sinde; hun svarede, at hun græd over sine Drømme: "Jeg drømte, at der her paa Hof opstod en Oxe; den var bleg af Lød, stor og statelig og bar Hornene højt; den gik ude paa Sandet udfor Sunnudalsmynne. Længere ude i Herredet saa’ jeg andre Nød komme, store og ikke faa, og fremmest blandt dem en rødplettet Oxe, hverken stor eller fager, men saare stærk, og Nødene stangede den store Oxe, saa den fik Bane deraf. Da opstod der her paa Hof en rød Oxe; dens Horn var at se til som Ben, og den var den stateligste af dem alle; den stangede den rødplettede Oxe ihjel. Da opstod der i Korsvig en Tyr; der havde samme Lød som Søkvæg; den for brølende om i det hele Herred og ledte efter den røde Oxe, og saa vaagnede jeg". "Det mener du vel", sagde Brodhelge, "at den blege Oxe betyder mig og den rødplettede Gejte, og at han vil raade mig Bane." "Det mener jeg", svarede hun. "Saa mener du", siger han, "at den røde Oxe er Lyting, og at han vil hævne mig." "Nej", svarede hun, "Bjarne vil hævne dig." "Saa ved du ingenting", sagde han og løb vred ud.

14

Bjarne var meget tavs; Kolfin for hjemmefra med ham. Han tog til Orde i en uheldsvanger Stund og sagde, idet han saa’ op imod Himlen: "Vejret har mange Sind; nys tyktes det mig at det var koldt og saa’ ud til en Byge, men nu tykkes det mig, at det vil drive over." Bjarne svarede: "Saa bryder det aldrig løs, hvis det driver over nu." Han rejste sig op: "Min Fod sover." "Saa bliv liggende stille", sagde Gejte, men Bjarne hug sin Fosterfader Gejte i Hovedet: saa han strax fik Bane. Aldrig saa snart havde han gjort det, før han angrede det og lagde hans Hoved i sit Skjød, og saaledes døde Gejte. Siden blev han begravet, og de skiltes. Denne Gjerning blev ilde omtalt og tyktes ikke at være noget Manddomsværk. Da Bjarne kom hjem til Hof, jog han Torgerd Silfra bort og sagde, at hun aldrig mere maatte komme for hans øjne. Torkel, Gejtes Søn, var ikke paa Island, da, hans Fader blev dræbt, men

Blæng styrede Gaarden i Korsvig med Egilssønnernes Hjælp, som vare Torkel Gejtessøns Maage, thi Torkel var gift med deres Søster Halfrid. Om Vaaren afskaffede Bønderne Tinget, thi de mente, at det var farligt at gaa imellem de Mænd, som havde Del i slige store Sager. Bjarne satte en Mand, som hed Birning, til at spejde, om der var nogen Fare for Freden, og underrette ham derom, at den ikke skulde komme bag paa ham. Torkel Gejtessøn kom nu ud til Island. Han for strax til sin Gaard i Korsvig og lod, som om der intet var hændet. Bjarne sendte nogle Mænd til Torkel, som var Venner af dem begge, og bød ham Forlig og Selvdømme; men da de fremkom med deres Ærinde, lod han, som han ikke hørte det, og afbrød ikke den Samtale, han var ved at føre. Sendemændene fore da tilbage og sagde Bjarne, hvordan det var gaaet dem, men Folk mente, at Torkel ikke tænkte paa Hævn. Bjarne plejede hver Høst at tage op paa Fjeldet, ligesom hans Fader havde gjort, og ingen af dem vovede da at tilføje den anden nogen Overlast. Torvard Læge, en god og vennesæl Mand, som boede paa Eriksstad, fik at vide, at Torkel ogsaa gjorde sig rede til at fare til Fjelds og udsøgte sig Folk til at følge med; han lod Bjarne det vide, og denne blev da hjemme og sendte andre i sit Sted. Der blev da intet af det Møde, Torkel havde ventet, og der var roligt en Stund.

15

Det er nu at melde, at Torkel Gejtessøn en Dag sendte en Mand til Egilsstad til Toraren. Manden hed Kol, og hans Ærinde var, at han skulde faa at vide, hvor mange Folk der var paa Hof. Da han kom til Egilsstad, traf han Toraren udenfor og sagde ham sit Ærinde. Toraren sagde: "Du vil ikke tykkes, at jeg tager gjæstfrit imod dig, men vend hjem som snarest, og lad ingen se noget til dig; jeg skal udspejde, hvad Torkel ønsker at vide, og sige ham det." Kol gav sig da paa Hjemvejen, men det gik kun langsomt. Nu traf det sig just paa samme Tid, at en Mand brækkede sit Ben paa den nærmeste Gaard ved Eriksstad; der blev sendt Bud efter Torvard Læge, og han kom og forbandt Benet. De bød ham at blive der, men han vilde ride hjem om Natten, og paa Vejen mødte han Kol. De talte sammen og spurgte hinanden om Nyt. Torvard spurgte, hvor Kol kom fra, men Kol svarede med at spørge, hvorfor han red om Natten. Torvard svarede, at det havde ingenting at betyde, "men sig mig nu dit Ærinde", siger han. "Jeg har været oppe i Herredet at lede efter nogle Faar", sagde Kol, "men fandt dem ikke." Saa skiltes de, og Kol for hjem. Den næste Morgen tog Torvard sin Hest og red op til Hof. Der blev taget vel imod ham, og man spurgte ham om Nyt; han fortalte, at der var en Mand, som havde brækket sit Ben. Saa bad han om at faa Bjarne i Tale og fortalte ham, at han havde truffet Kol, som, efter hvad han kunde skjønne, kom fra Egilsstad; vist var det i alt Fald, sagde han, at der var ikke et sandt Ord, i hvad han havde sagt om sin Færd. "Nu ser jeg", sagde Bjarne, "at du vil, at der intet skal gaa for sig her i Herredet, uden at jeg faar det at vide, og det skal du have Tak for. Giv dig nu paa Hjemvejen og tag undervejs ind paa Gaarden Faaskrudsbakke midt i Herredet; der vil du finde Torkels Mænd, og naar de nu spørger dig, hvor mange Folk her er, svar saa, at her er kommet nogle af vore Folk hertil i Morges, og at der var blevet drevet mange Heste hjem, men du ved ikke, hvad de skal." Torvard gjorde, som Bjarne bad, og for derpaa hjem; men saa snart han var borte, sendte de Bud til Egilsstad, at der var mange Mænd paa Hof; Toraren lod da Torkel Gejtessøn vide, at som Sagerne stod, var det ikke let at foretage noget mod Folkene paa Hof, og Vinteren gik saa hen i Ro.

16

Næste Vaar skulde Bjarne ud til Stranden; han maatte lægge Vejen op over Heden, thi Vandet stod højt i Vigene. Da Bjarne selvtredje red forbi en Sæter, der laa der paa Heden, saa’ han med ét Torkel Gejtessøn med otte Mænd for sig; han havde udspejdet Bjarnes Færd. Foran Sæteren stod der en trebenet Huggeblok. "Nu ville vi tage Huggeblokken", sagde Bjarne, "lægge min Kaabe om den og sætte den op paa min Sadel; I skulle da ride hver paa sin Side af den og støtte den bagtil og ride op paa den Høj, som er her næst ved Sæteren, men jeg vil gaa ind i Sæteren; hvis de saa ride efter eder og forbi Sæteren, saa vil jeg gaa ind i Skoven og skjule mig, men bøje de af og komme herhen, vil jeg

værge mig, saa mandig jeg kan." De gjorde, som han havde sagt. Torkel var ikke skarpsynet, men skarpsindig og kløgtig var han, og da de kom hinanden nærmere, spurgte han sine Mænd, om de nu ogsaa var visse paa, at de var tre, da de kom forbi Sæteren, "thi det var en Udvej at gaa ind i Hytten og derfra ind i Skoven og skjule sig, indtil vi var forbi." De svarede, at de saa' tydelig, at der var tre. "Jeg saa' nok", sagde Torkel, "at der var tre Heste, men det kom mig noget mistænkeligt for, om der ogsaa var Mænd paa dem alle." "Saa meget mere var der Mænd paa dem alle", sagde de, "som den var den største, der red i Midten." "Saa ville vi da stole paa, at I har set ret", sagde Torkel, "dog tænker jeg, det er galt, at der ikke bliver set efter i Sæteren." De red nu efter dem, og da de var komne nær ind paa dem, lod Bjarnes Mænd Huggeblokken falde og red afsted, men Bjarne skjulte sig i Skoven og slap fra Torkel. Hans Mænd gik til ham, saa snart de skjønnede, at Faren var overstaaet; saa fór de hjem, og Torkel red ogsaa hjem; men han var ilde tilfreds.

17

Lidt senere sendte Torkel Gejtessøn Folk til Fljotsdalsherred til sine Frænder Helge og Grim Dropløgssønner, og bad dem komme til Korsvig. De fulgte strax med Sendebudene, og da de kom til Korsvig, blev der taget godt imod dem. Da Helge spurgte, hvad der skulde gaa for sig, siden han havde sendt Bud efter dem, svarede Torkel: "For kort siden fór jeg en Færd, som jeg er ilde tilfreds med. Det blev aabenlyst, at jeg vilde Bjarne til Livs, men jeg naaede det ikke. Nu har jeg i Sinde at hjemsøge ham paa Hof og komme over ham med Ild, hvis det ikke kan ske med Vaaben." Helge var vel tilfreds med dette Forehavende, men de lagde sig nu først til Ro om Natten. Torkels Helbred var kun ringe, og han blev ofte pludselig syg. Ved Daggry vaagnede Helge, klædte sig paa, gik til Torkels Seng og sagde: "Det er Tid at staa op, om du endnu har det samme i Sinde som i Gaar, thi sjelden faar sovende Mand Sejr." Torkel svarede: "Ringe Ting vil jeg kun faa udrettet i Dag for min Vanhelsens Skyld." Helge bød sig da til at udføre, hvad der var aftalt, men Torkel svarede: "Ingen anden, tykkes det mig, tilkommer det at gaa i Spidsen for denne Færd, end mig." Da blev Helge kort for Hovedet og svarede: "Ikke behøver du da tiere at sende Bud til mig, siden du er slig en Usling nu, da jeg er kommen hid for at hjælpe dig, og heller ikke vil lade andre gaa i dit Sted." De skiltes ikke synderlig venskabelig. Helge og Grim fór hjem, saa heller ikke denne Gang tørnede Bjarne og Torkel sammen, og der var nu roligt en Stund.

18

Næste Vaar fór Høvdingerne til Vaarting. Med Torkel Gejtessøn fulgte Blæng og Egilssønnerne, Toraren, Halbjørn og Trøst, og Ejolf fra Videvolde; de vare femten i Alt. De fór til Øjvindsaa, hvor Gro sørgede for alt, hvad de behøvede. Med Bjarne fulgte Torvard Læge fra Eriksstad, Brune fra Torbrandsstad, Ejlif Tjørvesøn fra Torvestad, Brødrene Berg og Brand, Glittuhalles Sønner, fra Bunastad, Bjarnes Fosterfader Skide og Hauk Loptssøn; de var atten i Følge. Helge Aasbjørnssøn og Tordis, Brodhelges Datter, tog godt imod dem, da de kom til Mjovenæs. Da Tinget var endt, var Torkel først færdig til at fare derfra, hvilket Bjarne ogsaa syntes bedst om. Da han selv skulde bryde op, gav hans Søster Tordis Todda ham en god Halsring og sagde, at hun vilde ingen Gjengjæld have, men hun sørgede for, at den kom til at sidde godt fast om hans Hals. Da Torkel var kommen over Heden med sine Mænd og sent paa Dagen var kommen ned i Bødvarsdal, tog han ind hos en Bonde der, som hed Kaare og var hans Tingmand. Da de gik til Ro, bød Torkel ham, at han skulde passe paa, om der kom nogen over Heden, og i saa Fald strax lade ham det vide. Bjarne fór i Mag over Heden og var vel tilfreds med, at Torkel og hans Mænd havde traadt Sti for ham, thi der var temmelig uført. Om Natten gjæstede de en Kvinde, som hed Frøjgerd; saa fór de videre over Heden, og tidlig om Morgenen kom de ned i Bødvarsdal forbi Kaares Gaard. Da Bjarne saa', at Torkels og hans Mænds Spor førte op til Gaarden, sagde han, at de skulde gaa tre og tre, saa at deres Spor saa' ud, som de kun hidrørte fra tre, og det gjorde de. Kaare var ude, da de gik forbi Gaarden, men han varede ikke Torkel

ad, thi det tyktes ham en mislig Sag med de Frænder, og han, vilde ingen Del have deri. Torkel vaagnede nu, vækkede sine Ledsagere og sagde, at nu havde de sovet nok; de tog saa deres Vaaben og gik ud. Torkel bød dem gaa tilbage paa den Sti, de havde traadt, og se, om der gik noget Spor fra den, og da de sagde, at der var Spor af tre Mænd at se, gik han selv hen for at se ad. "Tunge have disse Mænd været", sagde han, "og mener jeg, at her har Bjarne og hans Mænd været; lad os nu forfølge dem skarpt." Da de kom noget bort fra Gaarden, saa' de, at Sporene skiltes; de fór nu frem, saa hurtig de kunde, til de kom til den anden Ende af Dalen, hvor der ligger en lille Gaard ved Navn Øjvindsstad; Bonden der hed Øjvind. Men da Bjarne og hans Mænd var komne nær til Gjærdet der, satte de sig til Hvile. "Længere flygter jeg ikke for Torkel," sagde Bjarne, "lad os nu bie paa, hvad der vil komme", og i det samme saa' de Torkel og hans Mænd komme. Da de kom nær hen til dem, sagde Torkel til sine Mænd: "Lad os nu gaa mandig frem. Jeg skal tage mig af min Frænde Bjarne. Blæng skal kæmpe med Birning, Torvard med Trøst og saa fremdeles." Nu begyndte Kampen. og Bjarne og hans Mænd værgede sig paa det mandigste, men de andre gik drabelig frem. Det varede en Stund, inden nogen blev saaret; da sagde Torkel: "Ynkelig gaa vi frem, og ikke er dette Omtale værdt." "Mod har du nok af", sagde Bjarne. En Kvinde paa Øjvindsstad kom ud og saa' deres Dyst; hun skyndte sig ind og sagde: "Øjvind, jeg tror, at Frænderne Torkel og Bjarne slaas lige her ved Gaarden; jeg saa' en Mand ligge bag Gjærdet, han saa' mig ud til at være meget ræd." Øjvind sagde: "Lad os skynde os derud og tage Klæder med til at kaste over Vaabnene." Øjvind fik fat paa et Stykke Tømmer, som han kastede over Skulderen; han løb op til Gjærdet, som Manden laa bagved; det var Torvard; han sprang ræd op, men saa snart han kom til, begyndte Mandefaldet i Kampen; han havde kastet sig ned bag Gjærdet af Træthed. Først faldt Birning for Blæng. saa hug Torkel til Bjarne og ramte ham paa Halsen; man hørte noget briste, og Halsringen faldt ned paa Sneen, men Bjarne fik kun en Rift; han rakte sig ud efter Ringen og gjemte den. "Gjerrig er du endnu, Frænde", sagde Torkel. Bjarne svarede: "Du skal nok sørge for i Dag, at man faar sine Penge nødig." Torkel satte sig nu træt ned, men Blæng gik haardt og drabelig frem imod Bjarne, og Enden blev, at Blæng faldt. Da stod Torkel op og angreb hvast, men fik et Saar i Haanden, saa han blev ukampfør. Begge Glittuhalles Sønner, Berg og Brand, faldt; Ejlif faldt ogsaa for Halbjørn; dog var der Liv i ham. Nu kom Øjvind til og gik saa haardt frem med Tømmerstokken imellem dem, at de veg til Siderne for ham, og de Kvinder, der var med ham, kastede Klæder over Vaabnene, saa nu hørte Kampen op. Af Bjarnes Flok var der faldet fire, og mange af dem, som levede, vare saarede; af Torkels Mænd var der ogsaa faldet fire. Øjvind spurgte, om Torkel vilde tilstede, at Bjarne og hans Mænd bleve førte til Huse; han saa', sagde han, at Torkel og hans Mænd kunde sørge for sig selv. Torkel hindrede det ikke. Der blev da sørget for de Faldnes Lig, og derefter gik begge Flokke hver til sit; Torkel for hjem til Korsvig, men Øjvind førte Bjarne og hans Mænd langs Vopnafjorden hjem til Hof. Torvard Læge kom til Hof og forbandt Mændenes Saar. Ejlif Tjørvesøn laa længe af sine Saar, men blev omsider helbredet. Bjarne for strax til Glittuhalle og meldte ham hans Sønners Fald; han bød ham hjem til sig og sagde, at han skulde være ham i Søns Sted. Halle svarede: "Stor Skade tykkes det mig at have mistet mine Sønner; dog tykkes det mig bedre at savne dem, end at de skulde kaldes fejge som nogle af dit Følge. Jeg vil fremdeles nøjes med min Gaard og ikke fare til Hof, men for dit Tilbud takker jeg dig."

En Dag sagde Bjarne til Torvard Læge: "Nu er det kommet saa vidt med vore Saar her paa Hof, at vi kan hjælpe os selv, men jeg ved, at Torkel Gejtessøn ogsaa har Saar, og han har ingen til at læge dem, og han bliver nu svag; nu vil jeg, at du skal fare hen og helbrede ham." Torvard svarede, at han vilde gjøre, som han ønskede. Han tog da afsted og kom til Korsvig henved Middagstid. De spillede Tavl der; Torkel sad oprejst i Sengen og saa' paa Spillet; han var meget bleg. Ingen hilsede paa Torvard; han gik hen til Torkel og sagde: "Jeg vilde se til dit Saar; det er blevet sagt mig, at det er farligt". Torkel svarede, at det kunde han gjerne. Han blev der i syv Dage, og Torkel blev bedre Dag for Dag. Da Torvard fór bort fra Korsvig, lønnede Torkel ham godt for hans Hjælp, gav ham en Hest og en Sølvring og talte venlig til ham. Saa fór Torvard til Hof og sagde Bjarne, hvordan Sagerne stod, og han tyktes godt om, at Torkel var kommet sig.

19

Denne Sommer gik det kun daarlig med Arbejdet i Korsvig, thi Torkel kunde kun yde sin Hnstru Jorun liden Bistand derved, og det saa' slemt ud til, at de vilde blive nødt til at slagte deres Kvæg. En af Torkels Huskarle var paa en Rejse op igjennem Herredet, og han tog da ind paa Hof, hvor der blev taget godt imod ham. Bjarne spurgte ham, hvordan det stod til hjemme med Folkenes Helbred og med Husholdningen. Huskarlen sagde, at med Helbreden gik det fremad, men med Husholdningen saa' det kun daarlig ud. Om Morgenen, da Huskarlen fór bort, fulgte Bjarne ham af Gaarde og sagde: "Bed Torkel vælge imellem de to Kaar, jeg nu vil sige dig: enten skal han flytte hid med sin Husstand og sit Kvæg, eller ogsaa vil jeg lade Kjød og Kvægfoder bringe did, saa at han ikke skal have nødig at tænke paa at miste sit Kvæg; bær nu dit Bud som en brav Mand." Da Huskarlen kom hjem, sad de just ved Bordene, og Jorun var ved at sætte Maden frem; han gik hen til Torkel, hilste ham og sagde ham Ord til andet, hvad Bjarne havde sagt. Jorun standsede paa Gulvet og lyttede til hvad han sagde, men Torkel svarede intet. Da sagde Jorun: "Hvorfor tier du, naar der gjøres dig saa ædelt et Tilbud?" Torkel svarede: "Jeg kan ikke saa hastig svare paa dette; sligt et Tilbud vil vist komme de fleste uventet." Jorun sagde: "Gik det efter min Vilje, saa tog vi til Hof i Morgen; det tykkes mig at være saare hæderlig budet af en Mand som ham." "Du skal raade for dette", sagde Torkel, "thi ofte har jeg prøvet, at du er baade kløgtig og god." Næste Morgen fór Torkel med elleve ifølge hjemmefra, og da man saa' dem komme, blev det meldt Bjarne. Han blev glad, gik dem i Møde og bød dem velkommen, og bad dem blive der; og da nu Frænderne kom til at tale sammen, saa saa' de godt og ærlig paa alt deres Mellem- værende. Bjarne Brodhelgessøn bød Torkel Gejtessøn Forlig og Selvdømme, og sagde, at han for Fremtiden vilde være ham til Vilje i alle Dele, saa længe de begge var i Live. Torkel tog imod disse Tilbud og der blev sluttet et godt og sikkert Forlig imellem dem. Torkel dømte ham til en Bøde af et Hundrede i Sølv for Drabet paa Gejte; saa lovede de hinanden Fred, og den holdt de.

Bjarne var en rask Mand. Mændene paa Hof har ikke været store Vismænd, men det meste er dog lykkedes for dem. Torkel var en stor Høvding, overmaade tapper og dygtig til at hjælpe Folk med deres Sager for Retten. Da han blev gammel, gik hans Gods i Løbet, og da han hørte op med at styre sin Gaard, bød Bjarne ham hjem til sig paa Hof, og der blev han til sin Død. Torkel havde Børnelykke, thi mange navnkundige Mænd og Kvinder stammede ned fra ham, og med Bjarne var det ligesaa. Bjarne vedligeholdt sin Anseelse, og jo ældre han blev, des sagtmodigere og vennesælere blev han. I Slutningen af sin Levetid blev han meget gudsfrygtig og for sønderpaa. Paa den Rejse døde han, og han hviler i Valeri, en stor By, som ligger noget nærmere end Rom. - Hermed ender vi Vopnafjordingernes Saga.